EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Paisatge | Ignasi Cebrian | Actualitzat el 25/05/2015 a les 18:03

El Xup riera viva, model de gestió ambiental

NATURA URBANA. El tram de riera de Rajadell mÃ©s proper als manresans Ã©s el del barri del Xup. I els veÃ¯ns el volen recuperar. Recuperar passejades des del Suanya fins al barri, caminar pel costat de la llera sense perill de ser atropellat per cap cotxe, sense la sensaciÃ³ que l'aigua Ã©s bruta i amb la possibilitat de contemplar un ecosistema natural agradable i net. Ã‰s obrir-se de nou cap a la riera.
Xup riera viva és com s'anomena el projecte per recuperar la riera. Projecte que va més enllà, ja que és un punt de partida de com es conviurà, a partir d'ara, amb la riera i com es gestionarà ambientalment. Un procés de millora on la participació de la gent del barri és clau. Però, no es tracta només de recuperar el tram de riera del Xup. Recuperar un tram seria del tot absurd. Cal veure quines explotacions, extraccions i abocaments es fan riera amunt cap a la capçalera. La finalitat és saber com arriba de bruta o neta l'aigua i com això condicionarà tot l'ecosistema i, per tant, concretarà les accions de recuperació. La gent del Xup va deixar d'abocar aigües negres riera avall i va anar molt bé: fora males olors i brutícia, i un bon espai per gaudir de la natura. La riera s'ha de pensar com un tot.

Àlbers i, al fons, el pou del Xup, en desús, a la riba de la riera.

Per tant, caldrà que masies, camps i poblacions que s'ubiquen i viuen riera amunt s'impliquin en la recuperació. Se'ls hauria d'exigir el bon estat de les aigües que circulen per la riera, el bon estat físic, químic, biològic i ecològic. No tenir present això, seria anar en contra de la feina que faran els veïns del Xup. Els processos participatius són els únics que serveixen per fer autèntics canvis socials. En el cas dels canvis socioambientals és indispensable implicar la gent de l'entorn. Recollir les visions i percepcions que en tenen i el coneixement popular. La població és la que coneix l'entorn i pot aportar dades noves de quin és el seu estat per després passar a l'acció, per proposar canvis. A aquest coneixement popular caldrà sumar-li el coneixement empíric, el basat en l'observació científica de l'ecosistema.

El més paradoxal, però, de tot, és que hi ha molt poc coneixement científic i empíric de l'estat ecològic de la riera, un dels espais més emblemàtics i valorats de l'Anella Verda! Unes poques dades de l'Agència Catalana de l'Aigua i alguns estudis descriptius fets des de la delegació del Bages de la Institució Catalana d'Història Natural. La gestió ambiental d'un espai comença per tenir una bona diagnosi de l'entorn i així saber quines cures haurem d'aplicar-hi. Només així s'aconseguirà una recuperació coherent de la riera.

Malgrat tot, la població del Xup farà ecologia cívica en recuperar la riera amb activitats d'educació i sensibilització ambiental guiades pel coneixement popular i científic. Activitats que seran una llavor per mantenir la riera recuperada, més propera als ciutadans i més viva que mai.

Tram de la riera proper al barri.